

A nyíregyházi
Izraelita Hitközség
lapja

5762. Ádár V. évf. 2. sz.
תשס"ב חודש אדר

שפר

שפר

Sófár

ב"ה

H i t é l e t é s I n f o r m á c i ó

A „Verlorenen Transport“

(1. rész)

A következő sorok műfaji hovatározása vitatható, de elkészítőjének szándéka nem. Azért, mert most, a történetek után több mint fél évszázaddal, a valóban 24. órában, még most sem késő:

- bemutatni a náci büntetteinek ezt az iszonyatos részletét, amelyet még a holocaustot át/túlélők közül is csak kevesen ismernek;

- az utókor számára át/megmenteni ezt az akkor történt esemény leírását.

- az át/túlélő tanúk száma rohamosan csökken, lassan elfogy, ezért most kell írásban hátrahagyni a fiatalabb nemzedékeknek, hogy legalább olvasmányként megismerhessék a fasizmus barbarizmusát, bűnös rémtetteit;

- fejet hajtani, örök emléket állítani az ártatlan áldozatoknak.

Mindezeknek az aktualitását csak aláhúzza, hogy Magyarországon is megjelent több, a holocaust megtörténtét nyilvánosan relativizáló, azt kétségbe vonó, tagadó személy, csoport, sőt, van már nyilvánosan zsidózó parlamenti párt is. Az a m. kir. csendőrség, amelynek több ezer tagja az SS módszereit is meghazudtoló vadállati kegyetlenséggel hajtott végre 1944-ben sok százezer magyar zsidó elhurcolását, ma legalísan működő bajtársi szövetséggel rendelkezik. Vezető politikusok lobbiznak e gyilkos szervezet rehabilitáció-

ja érdekében.

Az Elba-Elsteri járás kisközsége temetőjének bejáratú kapuját Dávid csillag díszíti. Tröbitz talán az egyetlen település Németországban, ahol a múltban sem élt soha zsidó ember, most mégis van e községnek zsidó temetője.

Honnan és hogyan kerültek zsidó emberek Tröbitzbe?

A kérdésre a feleletet a szépen gondozott zsidó temetőben a rövid figyelmeztető felirat, valamint a hatalmas fekete gránit emlékfalra vésett, 1945. április 10-e és június 21-e között mártírhalált halt közel hatszáz zsidó neve adja meg.

Az emlékkő felirata magyarul: „Azon zsidó férfiak és nők emlékére állították az élőknek figyelmeztetésül ezt a követ, akik 1945-ben Tröbitzben a gyilkos fasizmus áldozataivá lettek.“ (...)

A felszabadulás után a holocaustból haza nem tért szeretteink, családunk ismeretlen sorsú tagjait kerestük, kutattuk évtizedeken át édesapámmal együtt. Az ő elhunytá után (de különösen nyugdíjba vonulásom óta) pedig magam. Akkor és azóta sem tudott egyetlen arra illetékes hazai, vagy külföldi szerv tényeken nyugvó, megalapozott felvilágosítást adni édesanyám, nővérem, nagyszüleim és két anyai nagybátyám elpusztulásának körülményeiről.

Nagyszüleimről, még 1945 őszén (!) azt a tájékoztatást kaptuk, hogy megélték a felszabadulást és a Bergen-Belseni KZ-ból egy holland transzporttal indították őket útba. Hogy hová - merre, arra nem kaptunk választ. És ennek a holland transzportnak nyoma veszett, azóta semmi hír róla, eltűnt. Mi - és mások, akik ez ügyben szintén érintettek voltak - úgy gondoltuk és tudni véltük, hogy a szerelvény Hollandiába vitte meggyógyítani, feljavítani a lelkiileg meggyötört és fizikailag leromlott állapotban lévő volt foglyokat. Erre akkortájt svájci és svédországi példa több is volt.

Több, mint fél évszázaddal a holocaust után 1999 decemberében jutottam hozzá egy 1945 tavaszán készült DEGOB névjegyzékhez, amelynek címe: „Tröbitzbe (Drezda mellé) kerültek az úgynevezett Holland vonattal azok a deportáltak, akiket április 9-én Bergen-Belsenből evakuáltak“. (Mint később kiderült, a vonat indításának időpontjánál is történt egy nap tévedés/elírás, a szerelvényt ugyanis Bergen-Belsenből nem 9-én, hanem 10-én indították útba.)

E névjegyzék alapos tanulmányozása után jöttem rá, hogy az 1945 őszi tájékoztatásunk alapja csakis ez a név-

folytatás a 4. oldalon

Purimi szereplők

Purimkor a Megilla minden szavára kétszer is odafigyelj! Nos a parancs nem így szól teljesen, de benne van a lényeg. Minden egyes évben meghallgatjuk a történetet - ugyanaz a sztori, újra és újra. Minden egyes alkalommal, amikor elolvassuk a történetet, eszünkbe jut, hogy amennyire kétségbeejtő Eszter, Mordecháj és generációjuk zsidójainak a helyzete, a történet MINDIG happy-ennel végződik. Egyszerű, nem?

De elgondolkodott-e már az olvasó úgy igazán a szereplőkön? A megilla cselekménye sokkal bonyolultabb annál, mint ahogy azt elképzeljük. Minden egyes szereplőnek megvan a maga háttere, jelleme, gyenge pontjai a személyiségében és motívációi, melyek ezt az egyszerű történetet egyben bonyolulttá is teszik.

Azt javaslom, vizsgáljuk meg a szereplőket fontosabb szociológiai, pszichológiai, politikai összefüggéseikben. E fejtegetés forrása javarészt a hagyományos zsidó midrás, megspékelve némi józan paraszti ésszel.

Egyszer valaki azt mondta: "Királynak jó lenni". Nos, ez esetben kezdjük máris vele, különben akár le is fejezethet, ha nem rá gondolunk először. Érdekes fazon. A sokféle hagyományos rabbinikus forrásokban eléggé különbözően írják le Ahasveros személyiségét és neveltetését. Néhány úgy tartja, hogy királyi vérből származik (Cyrus, Perzsa király fia és Dárius, Mediáni király unokája), míg más azt állítja, hogy politikai és üzleti manőverezésekkel küzdött fel magát, melynek tetőpontjaként nőül vette Belshazar, babilón király lányát. Néhányan úgy tartják, hogy hihetetlenül okos ember volt, míg megint mások úgy vélik, hogy hihetetlenül ostoba. Vizsgáljuk meg

ezt a két véleményt.

Nagyvonalakban, Ahasveros király szánalmasan, megrendítően semlegesnek jelenik meg a purimi történetben. Amikor Vástit magához hívatta, és ő nem jelent meg, hallgatott tanácsadóira, akik azt javasolták, hogy végeztesse ki. Amikor Haman meg akarja semmisíteni a zsidókat a királyságban, Ahasveros nem avatkozik bele a történésekbe.

A felszínen ez azt az elméletet támasztja alá, hogy a király, diplomatikusan szólva, nehéz felfogású volt. Alapjában véve a tanácsadói kezükben tartották. Az, hogy király lett, nem fontos, a valódi döntés mások kezébe került. Amikor Haman az első számú tanácsadó lett, bármit megtehetett a király nevében, amit akart, és később, elöléptetése után Mordecháj is képes volt erre (Eszter segítségével). Bármikor, ha döntéshozatalra került sor, előbb a tanácsadóknak kellett közös nevezőre jutniuk, és aztán a végleges változatra a király csak rábólintott.

A másik álláspont azt állítja róla, hogy egy briliáns politikus volt, aki úgy tudta manipulálni a helyzetet, hogy amíg jól ment a szekér, az az ő érdeme volt, ha azonban rosszra fordultak a dolgok, másokat okolt, akik ezért fel is dobták a talpukat.

Ez alapján Ahasveros egyáltalán nem volt semleges. Félt a zsidóktól, azok I-tenétől és annak híres erejétől. De leginkább attól a jóslattól félt, miszerint asztrológusai azt jóslták neki, hogy trónjának örököse zsidó lesz. (És valóban, II. Dáriusz, Achashverosh és Eszther fia eléggé zsidó volt). Ez azt jelentheti, hogy valamiféle felkelés lesz, és a zsidók I-tenük segítségével megdöntik királyságát. Ez az ismeret azonban nem volt elég ahhoz, hogy nyil-

vánosan is tegyen ellene valamit. Nem tesz ugyanis jót a királynak, ha elsöpri országa lakosainak egy részét csak azért, mert asztrológusai azt mondták neki. Na ja - de amikor Haman előállt csodálatos ötletével, hogy megölje a zsidókat, a király kihasználta azt a lehetőséget, hogy saját ambícióját támogassa, Hamant használva eszközként. Végül, amikor az a bizonyos szőlő savanyúvá vált, (tehát, hogy saját szeretett feleségét is elveszíti), Haman lett az az ördög, akit felakasztottak, s a király jó színben tetszeleghetett.

Nem is rossz! Naggggggyon (sic!) okos...!

Haman az a fickó, akinek neve hallatán felháborodás tör ki a zsinagógákban, és ingerli az embereket, valószínűleg a legeselszövőbb, legintrikusabb figura az egész történetben. Vizsgáljuk meg gyökereit, személyiségét és motívációját arra, amit tett. Bevezetesként úgy mutatják be, hogy ő Haman, Hamdata fia, az Agágita. Micsoda? Ő nem volt perzsa? Ne felejtse el a olvasó, Ahasveros királysága körülölelte a világ nagy részét, így Ahasverosnak pluralista attitűdöt kellett mutatnia alattvalói irányába. Habár Haman és Mordecháj talán Perzsiában laktak, megőrizték nemzetiségüket. Haman agagi, Mordecháj jehudi volt. Haman agagiságáról feltétlen szót kell ejtenünk, ha meg akarjuk őt érteni. Térjünk el egy kicsit a Megilla történetétől, hogy leírjuk Haman gyökereit.

A Tórában, van egy történet egy nemzetről, amit Amaleknek hívtak. Az Egyiptomból való kivonulás után van egy leírás arról, hogy az amalekiták hogyan támadták hátba a vándorlástól kifáradt zsidókat. Az izraeliták győzte-sen kerültek ki a

KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ - KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ - KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ - KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ

csatából, de az amalekiták támadása precedens értékűvé vált mások számára. A bibliai elbeszélésben egy parancsolat következik, miszerint a zsidóknak teljesen el kell pusztítaniuk az amalekita nemzetet, mert ők a gonosz abszolút megtestesítői a világon. Generációkkal később, amikor az izraeliek letelepedtek Kánaán földjén első királyuk, Saul uralkodása alatt, I-ten megparancsolta Saulnak, hogy vezesse háborúba népét az amalekiták ellen és törölje el őket a föld színéről, beteljesítve így a Tóra parancsát egyszer s mindenkorra. Saul király azonban nem teljesítette ezt a parancsolatot.

Mit is jelent Haman amalekita mivolta? Azt, hogy irracionális gyűlöletet örökölt a zsidóság iránt. A zsidógyűlöletnek sokszor fellelhető alapja van (gazdasági irigység, paranoia). De számtalan más esetben arra a kérdésre, hogy a zsidókat miért gyűlölik, a válasz: csak és kész... Haman esetében is erről beszélhetünk. Hamannak meg volt mindene. A király legfőbb tanácsadójaként „másodkézből“ irányította az országot. Ezért mindenki tisztelte őt, hódol neki, ami persze tetszett „a fiúnak“. Így, amikor Mordecháj, az az elviselhetetlen zsidó nem hajbókolt előtte, érthető, hogy felment benne a pumpa.

Mordecháj: végre egy jó srác a történetünkben. Ő volt az egyik legfontosabb zsidó vezető a száműzetés alatt. Tagja volt a Szanhedrinnek, ami azt jelenti, hogy elég eszesnek kellett lennie, ráadásul ismernie kellett a civilizált világ 70 nyelvét. Azt

is tudjuk, hogy elég rendes fickónak kellett, hogy legyen, hiszen magához vette elárvelt unokahúgát, Esztert és saját gyermekeként nevelte. Mordecháj nagyon igazságpárti volt, ezen felül tisztességes, egyenes, jó polgár; olyan, mint bármelyik más fair uralkodó. A Megilla elég egyszerűen írja le jóságát. "Is Jehudi"-ként van bemutatva, ami annyit tesz, hogy Zsidó Ember. Az "Is" szó az emberre első jelentés, mindenekelőtt annyit tesz, hogy Mordecháj egy tiszta szívből jó ember volt. Mindenek felett vallásos zsidó is. A két tulajdonság egyesült egy karakterben, ami a teljes antitézise a gonosz Hamannak.

Ha Mordecháj valóban olyan jó ember volt, akkor miért ő volt az oka az egész zsidó nemzet halálának? Amikor Mordecháj nem térdelt le Haman előtt, tudta, hogy az életével játszik. Ez rendben. Azonban senki nem mondta neki, hogy egész népének életé-vel játszik! El tudja ezt képzelni az olvasó? Amikor kiment a rendelet a zsidók elpusztítására - csak gondoljunk bele abba a teherbe, amely Mordechájra nehezdedhetett, tudván azt, hogy ő a közvetett oka a küszöbön álló tragédiának! Ezekkel a gondolatokkal a fejében nekilátott rendbe rakni a dolgokat, megállás nélkül, addig míg meg nem változtatják a határozatot.

A Megilla szövegében vajmi kevés leírás van a történet sztárjáról, Eszterről. Képzeljük magunkat a helyzetébe. Akarata ellenére lett királynő, az akkori világ leghatalmasabb emberének felesége. Nem akart mást, mint egyszerű zsidó életet, azonban

egy alapjaiban véve pogány királyság királynője lett. Talán ártatlansága és naivitása váltott ki szerelmet a király részéről, de mindennek ellenére keményen kellett dolgoznia, hogy eltitkolja nemzetiségét a király s személyzete előtt. Továbbá Eszter nagyon stresszes helyzetben volt - csak gondoljon bele a t. olvasó, mi történt az előbbi királynővel: lefejezték... szó szerint.

Esztert gyönyörűnek és vonzónak írták le. Elég ömlengős, nem? Mindkét szó ugyanazt fejezi ki. Ez a fajta ábrázolás azonban magába foglalta Eszter személyiségét is. Nemcsak, hogy szörnyen jól nézett ki, de még nagyszerű személyiséggel is rendelkezett. Pszichológiailag elég rugalmas volt, hogy kezelni tudja azt az elképesztő helyzetet, amibe beletaszították. Zökkenőmentesen és elegánsan rendezte el az ügyet, tudván azt, hogy az egész nemzet sorsa az ő vállain nyugszik.

A Megilla történetének ideje valószínűleg a zsidó történelem legsötétebb korszakai közé tartozik. A Purim ünnepe ellenben a zsidóság egyik legvidámabb ünnepe. De elképzelhetjük az akkori zsidók kilátástalanságát, hiszen akkor - mivel Ahasveros király az egész akkori civilizált világot uralta - tényleg nem volt hova menekülniük. Ezért ők az egyetlen kiutat választották: I-tenhez kiáltottak, böjtöléssel, szüntelen imával és megtéréssel...

*Robin Treistman, a Word Zionist Organisation munkatársának írását
Sugár Károly fordította*

KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ - KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ - KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ - KÜLFÖLDI SAJTÓFIGYELŐ

NyírPlaza
BEVÁSÁRLÓ - ÉS SZÓRAKOZTATÓKÖZPONT

folytatás az első oldalról

jegyzék lehetett, mert benne a Makóról elhurcolt nagyszüleim - nem egészen pontos - adatait fedeztem fel. Meglepetést okozott számomra a névjegyzékben szereplők nem- és életkor szerinti összetétele is, az tudniillik, hogy abban nők és férfiak, gyermekek és öregek (2-8 évesekét és 70 éven felüliekét is), sőt egész családok adatait olvastam. Nők, férfiak, gyermekek, családok együtt? Ez a szokásos náci gyakorlatlól valami eltérőt jelzett számomra. A névsorban szereplők születési helyeit megismerve pedig azok többségének a volt szegedi és a debreceni csendőri kerületek működési területéről történt elhurcolására következtettem. Mint kiderült, helyesen. Ugyanis több, mint száz fő Debrecen és környékén, Békéscsabán és környékén, Szegeden és környékén, Szolnokon és környékén, valamint Makón született.

Ez a DEGOB névjegyzék lett kutató munkám kiindulópontja. Ennek alapján írtam először nagyszüleim után érdeklődve, kutatva őket a Tröbitzi Anyakönyvi Hivatalnak. Az anyakönyvezető postafor-dultával válaszolt és egy holland nyelven írott, 1945 április 10-én megkezdett és 22-én 16:25-kor (!) lezárt névsort mellékel, amelyben nagyapám nevét vélte felfedezni. Ez a névsor egy, a Bergen-Belseni KZ-ból

útba indított evakuációs szerelvény 13 napos útja során elpusztult 138 - közöttük 34 magyar - áldozatának a nevét, állampolgárságát, születési idejét, haláluk napját és akkori eltemetésük helyét tartalmazza. E holland és a DEGOB névjegyzék összehasonlítása során a 34-ből 25 magyar áldozatot tudtam azonosítani. Kereső, kutató munkámat kezdettől egészen ez idáig szeretteim általam eddig ismeretlen sorsának megismerése motíválta. Ezt követően már az u.n. holland-transzport történetét, utasainak egyre jobban láthatóvá váló tragédiáját akartam megismerni, megtudni.

Ez után kerestem meg volt KZ-ok archívumait, múzeumait, az újonnan megismert települések hivatalait. Becsületükre legyen mondván mindenki segített. Dokumentum-másolatokat küldtek, új forrásokat neveztek meg, vagy tanácsokat adtak, hogy hova forduljak, kit keressek meg. Volt eset, hogy türelmemet kérve nyugtázták leveletemet és ők jártak el másik, általuk ismert helyen kérésem ügyében, ahonnan nemsokára meg is érkezett a számomra értékes információ. Így kaptam kézhez az evakuációs szerelvény németnyelvű, összesített, 565 nevet tartalmazó veszteséglistáját, amelyben százhat magyar áldozat neve szerepel. Ezt összehasonlítva a DEGOB névjegyzékkel, újabb több, mint 40 főt tudtam azonosítani. Ez a névjegy-

zék az 1945, április 10-től június 21-ig eltelt hetvenhárom nap alatt meghalt mártírok nevét, állampolgárságát, születésének és halálozásának idejét, életkorát és örök nyughelyét tartalmazza, száznál több esetben hiányosan, ami az akkori körülményeket elképzelve és ismerve érthető. E névjegyzékben a közel kétszáz hontalannak és ismeretlen állampolgárságúnak minősített áldozat közül azok többségének már a családi- és utónevek alapján is azonnal megállapítható az állampolgársága. Így a holland állampolgárságuk száma közel 100 fővel, a magyaroké pedig mintegy 60 fővel lesz több. (A hontalan és ismeretlen állampolgárságú minősítést egy akkor volt náci rendelet alapján jelölték be.)

Ennek a névjegyzéknek a megismerése után döntöttem úgy, hogy a megkezdett kutatást végig viszem és befejezem a náci e szörnyű, az emberek nagy tömegei előtt ismeretlen büntetnének leírását.

A levelezések során szerzett információk és kapott okmánymások megismerésével fokozatosan bontakozott ki, majd állt össze előttem a kép a Verlorenen Transport azaz az Elvesztett Szállítmány szerencsétlen utasainak szörnyű kálváriájáról, valóban véres drámai történetéről.

Kovács László

A '48-as magyar reformerek és a zsidóság

Az 1848-as magyarországi politikai és jogi reformok megvetették a modern polgári és parlamentáris demokrácia alapjait hazánkban. Ez az időszak nemcsak a magyarság számára „örök mintául“ szolgáló hős magyarokat adott a nemzetnek, hanem olyan eszméket is, melyektől a magyarság sohasem térhet el, és melyek manapság újra fokozott aktualitással bírnak.

Ezek az eszmék nyomon követhetők Kossuth következő gondolataiban: „A szabadság oly kimeríthetetlen kincs, mely azáltal, hogy véle többen osztoznak, sem fogy, sem gyengül, sőt, nő, sőt erősödik...“ „... a szabadság éppen abban áll, hogy elnyomatva senki se legyen, sőt, inkább jogát mindenki bátran gyakorolhassa.“ „... a sajtó szabad nemzetnél hivatva van, hogy legyen óramutató a nemzet életében, legyen... őre a jogszerűségnek, reményhorgonya a szenvedőnek, a bűnnek ostora.“ „... a vallásos felekezetek az állammal szemben másnak nem tekinthetők, mint az egy hitet vallók szabad akaratából kifolyó önkéntes egyesületeknek... Fedezzék közös érdekeik szükségüket, fizessék papjaikat, tartsák fel iskoláikat, templomaikat, amint nekik tetszik, az államnak velük semmi köze. Nem ad nekik semmit. Ez az igazság.“ „Én az ember és ember között faj-, nyelv-, vallásfelekezet miatt soha sem tettem, s nem

is fogok tenni különbséget. Az antisemitikus agitációt (sic!) mint a XIX-ik század embere szégyellem, mint magyar restellem, mint hazafi kárhozzatom.“ „... ne nézzék összetett kézzel tétlenül, miként uszítottatik bele a közérzület a zsidókérdésbe“ mely „a XIX-ik század magyarját a középkorba akarja visszalökni...“

Az 1848/49-es a forradalomból a magyar zsidóság is igaz hazafiként vette ki részét, mint ahogy azt Bernstein Béla főrabbi A negyvennyolcas magyar szabadságharc és a zsidók című művében bizonyítja.

A XIX. század nagy magyarjai is tudatában voltak ennek, és ki is álltak a zsidóság mellett. Jókai Mór a fent említett mű előszavában ekként méltatta a magyar zsidóság érdemeit: „Magyarországon a Mózes hitvallás népe (...) mindenkor legbuzgóbb híve volt és maradt a magyar állameszmének, a szabadságnak.“

Sajnos a történelem Magyarországot letéřítette erről az útról és a század végi tiszacszlári perről már Kossuth őszinte felháborodással, a fentiekkel összhangban úgy nyilatkozott, mint középkori előítéletéről, Magyarország gyalázatáról, és a civilizált világhoz méltatlanról.

Dávid király III.

Dávid király élete három szakaszra osztható. Az első szakaszt már áttekin tettük, ez a Gólját legyőzéséig tart. A második szakasz Saul király haláláig húzódik, mivel ezek alatt az évek alatt Dávid életét Saul király féltékenysége és üldözése határozta meg. A harmadik szakasz pedig a királyság megszerzésétől haláláig tart.

Gólját legyőzése után tehát Dávid bekerült a királyi udvarba, sőtmitöbb igen népszerű harcos lett belőle. Olyannyira, hogy a nép már jobban ünnepelte őt, mint Saul királyt. Ez az – amúgy is komoly pszichés problémákkal küszködő – királyban igen nagy féltékenységet, irigységet sőt halálos gyűlöletet keltett. A helyzet pikantériáját ellenben az adta, hogy eközben Jonatán – Saul király fia – és Dávid között rendkívül szoros, egy életre szóló barátság kötődött. Dávid helyzete a királyi udvarban lassan életveszélyes lett, mivel sokszor, amikor – a király pszichés rohamát enyhítendő – hárfázott, a zenei terápia már nem működött: Saul többször dührohambot kapott és meg akarta ölni Dávidot. A dárdáját eldobta a hárfázó Dávid felé, de Dávid ügyesen elhajolt a halálos fegyver elől, és megmenekült. A helyzet egy idő után tarthatatlan lett, bár a skizofrén Saul világosabb pillanataiban szeretetéről és barátságáról biztosította Dávidot, sőt még az egyik leányát, Michált is hozzáadta feleségül. Egy újabb dühroham során ellenben Dávid a felesége segítségével menekülni kényszerült a királyi udvarból Smuél profétához.

Saul itt is tovább kerestette, azonban a szent proféta közelsége csodálatos módon védte Dávidot. Az őt kereső katonák, sőt végül maga Saul király is, a Tánách szerint a proféta közelébe érve I-ten Szellemének hatása alatt a földre esve profétált. Dávidnak mégis tovább kellett menekülni, hiszen gyakorlatilag „országos elfogató parancs” volt kiadva ellene. Végül Adulám barlangjába talált menedéket és a Biblia szerint hozzá menekültek olyan zsidók is, akik hitelezőik elől futottak, vagy valamilyen más „bajuk” támadt a hatalommal. Összesen négyszáz ember gyűlt össze

Dávid körül.

Ezután Dávid Gát proféta figyelmeztetésére visszatért Jehuda területére, amit Saul megneszelt. A helyi lakosok közül egyesek Dávidnak, mások Saulnak adtak információt arról, hogy a másik épp hol van. Így kergette Saul Dávidot erdőre, hegyről hegyre. Egyszer sikerült Saulnak Dávidot bekerítenie, de mielőtt elfoghatta volna, egy futár érkezett hozzá, és azt mondta, hogy siessen vissza, mert a filiszteusok betörték az országra. Így Dávid egyelőre megmenekült.

Miután Saul leszámolt a filiszteusokkal háromezer válogatott izraelita harcos élén folytatta Dávid üldözését. Dávid és az emberei egy barlangban rejtőztek. Saul véletlenül pont ebbe a járatba ment be, hogy dolgát végezze. Dávid emberei arra buzdították őt, hogy ölje meg, azonban Dávid szíve megesett rajta, és azt mondta, hogy ő nem emel kezét az Ö-ökkévaló felkentjére, inkább titokban levágta Saul király ruhájának szegéjét, valószínűleg mondhatjuk, hogy a ciceszt. Amikor Saul kiment a barlangból, Dávid utána sietett és távolról megszólította. Elmondta neki, hogy ő most megölhette volna – bizonyíték erre a levágott cicesz – de nem tette. Saul király se üldözze őt. Az összetört Saul igen megdöbben és sírva fakadt. Békében váltak el, egy időre...

Smuél proféta közben meghalt, és az egész Izrael siratta őt. Idő múltával a skizofrén Saulban újra a Dávid iránt érzett gyűlölete kerekedett felül, hiszen tudta, hogy míg őt Izrael I-tene elvetette, mint királyt; Dávid ellenben jó király lesz a népnek. Újra Dávid nyomába eredt a háromezer fős csapata élén.

Amikor Dávid erről tudomást szerzett, elhatározta, hogy éjjel belopódzik Saul táborába és kikémleli a király tervét. Saul ott feküdt a táborban a szabad ég alatt, és egyik katonája sem vette észre Dávidot és társát, Ávisájt. Amikor odalopakodtak az alvó királyhoz, akinek a dárdája a feje mellett a földre volt szúrva, Ávisáj arra bízta Dávidot, hogy ölje meg az alvó Sault. De Dávid újra ellenállt a gyűlöletnek. Inkább

ellopta Saul dárdáját és a vizes korsóját. Miután kilopózkodtak a táborból és kellő távolságra értek, felmáskt egy magaslatra, és Dávid elkiáltotta magát. Felelősségre vonta Saul hadvezérét Áv- nert, hogy így vigyáz a királyára? Majd azt mondta, hogy csak keressék meg a király dárdáját és vizes korsóját! Erről megtudják, hogy valaki belopódzott a táborba és a király élete veszélyben volt! Saul újra megdöbben és megígérte, hogy abbahagyja Dávid üldözését. Újra békében váltak el.

Dávid azonban nem bízott az öreg, skizofrén királyban. A filiszteusokhoz menekült Gát városába. Itt Saul már nem üldözte tovább. Közben a filiszteusok újra felvonultak Izrael ellen, és Dávid is ott volt közöttük, de csak valahol a hátsó szárnyon. A filiszteus vezérek azonban bizalmatlanok voltak Dávid felé, és azt kérdezték, hogy mit keresnek ezek a héberek itt köztünk? Így Dávidnak el kellett mennie.

A csatát Saul elvesztette. Mind ő, mind fia elesett. Dávid nem örvendett ezen. Ő és emberei zokogással és böjtöléssel siratták Saul királyt, és fiát Jonatánt.

Toth Péter

Németi dédunoka bár-micvója Nyíregyházán

1920-tól a nyíregyházi ortodox Hitközség elnöke Németi Sándor volt. Vallásos, ortodox életet élt, de igazi magyar hazafiként, és gyermekeit is ebben a szellemben nevelte. A nyíregyházi orthodoxia elismert vezetője volt, de a város, sőt a megye szervezeti életében is aktívan részt vett. 1944-ben sokat próbált a gettó lakóinak helyzetén javítani. Mikor Auschwitzba ért, egyenesen a gázkamrába vitték.

Családja ma az USA-ban él. 1997. december 29-én az egyik dédunoka Benjamin Bodnar tartotta itt bár-micvóját. Idén öccse Nicholas utazik ide, hogy déd-nagyapja templomában vállaljon teljes értékű zsidó férfit.

Meghívó

A nyíregyházi Izraelita Hitközség szeretettel várja tagjait a **2002. február 25-én, hétfőn, 16:30-tól tartandó**

Purim ünnepségre.

Az ünnepségen részt vesznek a Pesti Jesiva hallgatói, és a jelenlévőket s'lách monesz (sütemény stb.) is várja!

***Gitt'n Pirem málech,
wi ech gáj, fall ech!***

Meghívó

Az amerikában élő Bodnár család szeretettel meghívja a nyíregyházi Izraelita Hitközség tagjait Némethi Sándor egykori nyíregyházi hitközségi elnök dédunokája,

Nicholas Bodnar

bár-micvó ünnepségre és az azt követő kidusra, melyet a nyíregyházi Hitközségben **2002. március 21-én tartanak 8:00-tól.**

Kérjük azokat, akik részt kívánnak venni az ünnepségen, szándékukat jelezzék a Hitközség irodájában március 14-ig!

P e s z á c h i i n f o r m á c i ó

Peszáchi áruk átvétele: március 24., vasárnap, 25., hétfő, 9:00-12:00

Széder este a Hitközségben: március 27., szerda, 17:30

Peszáchi imarend:

március 27., szerda, 17:00: mincha, mááriv
március 28., csütörtök, 8:30: sáchrít,

muszáf, 17:00: mincha, mááriv
március 29., péntek, 8:30: sáchrít,

muszáf, 17:00 mincha, mááriv
március 30., szombat, 8:30: sáchrít,
muszáf

április 2., kedd, 17:00: mincha, mááriv
április 3., szerda, 8:30: sáchrít,

muszáf, 17:00: mincha, mááriv
április 4., csütörtök, 8:30: sáchrít,
muszáf, **9:00 óra: mázkir**